

รายงานการประชุม
คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขอจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
วันพุธที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมศ.นิคม จันทรวีฑูร ชั้น ๕ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ผู้เข้าประชุม

๑. นายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์
ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธานการประชุม
๒. นายณพพร วิวัฒนาภรณ์
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
ผู้แทนศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง	กรรมการ
๓. นางเตือนใจ คงสมบัติ
รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน
ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๔. นายสันติ นันทสุวรรณ
รองอธิบดีกรมการจัดหางาน
ผู้แทนกรมการจัดหางาน	กรรมการ
๕. นายธิตี โลหะปิยะพรรณ
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๖. พล.ต.ต.กำพล กุศลสถาพร
รองผู้บัญชาการสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ
ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๗. นางสาวจารุมน วณิชสุวรรณ
ผู้อำนวยการกองบริหารการค้าสินค้าทั่วไป
ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๘. นายยอดฉัตร ตสาริกา
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๙. นางสาวรัตนา จรูญศักดิ์สิทธิ์
ผู้อำนวยการกองขับเคลื่อนเพื่อสังคม
ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ
๑๐. นายธีรเดช ถิรพร
ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๓
ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ

๑๑. นางสาวอุทัยวรรณ แจ่มสุธี กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์อัยการคุ้มครองสิทธิเด็กเยาวชนและสถาบันครอบครัว
ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
๑๒. นางสาวสุสดี พรหมายน กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม
ผู้แทนปลัดกรุงเทพมหานคร
๑๓. นางสาวปรัชญวรรณ วณานันท์ กรรมการ
นักวิชาการศึกษาเชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านระบบบริหาร
จัดการศึกษา ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ
๑๔. นางอรศรี อินทาม้า กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานสถิติ
ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ
๑๕. นางสาวภาวิดา ทรงไชยธาวะ กรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ศิลปะ วัฒนธรรม
และภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๖. นางสาวพรนภา มีชนะ กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๔
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
๑๗. นายทรงกลด ขอแจ้ง กรรมการ
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย
๑๘. นายเศกสันธุ์ จ้าวสุวรรณ กรรมการ
ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๑๙. นางสาวคณิดา ทรัพย์ไพศาล กรรมการ
นักการทูตชำนาญการพิเศษ
ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ
๒๐. นางสาวชลิดา เกิดเรณู กรรมการ
นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์
๒๑. นางสาวชिरาภรณ์ กลีวัฒนา กรรมการ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข
๒๒. นางสาวมนัสชนก กายสี กรรมการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม

๒๓. นายอุกฤษณ์ กาญจนเกตุ ที่ปรึกษา ผู้แทนสภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๔. นางสาวทองพูล บัวศรี ผู้แทนมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก	กรรมการ
๒๕. นางสาวจรินทร์ นียม ... ผู้แทนสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๖. นายนิยม สองแก้ว อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กรรมการและเลขานุการ
๒๗. นายพงศ์เทพ เพชรโสม ผู้อำนวยการกองคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. นางสาวแก้วใจ สัจจะเวท ผู้อำนวยการสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นางสุทธินี อภิษฐ์สุข ผู้อำนวยการกลุ่มงานแรงงานหญิงเด็กและเครือข่ายการคุ้มครองแรงงาน กองคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ไม่มาประชุม	
๑. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	ติดตามกิจ
๒. ผู้แทนสภาองค์การพัฒนาเด็กและเยาวชน	ติดตามกิจ
๓. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ศรี บริบาลบรรพตเขตต์	ติดตามกิจ
๔. ศาสตราจารย์มณีวรรณ ฉัตรอุทัย	ติดตามกิจ
๕. นายมนตรี สินทวิชัย	ติดตามกิจ
๖. นายสุรพงษ์ กองจันทึก	ติดตามกิจ
๗. ผู้แทนมูลนิธิเด็ก	ติดตามกิจ
ผู้เข้าร่วมประชุม	
๑. นางสาวชลธร เลี้ยวขลิต ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเทศสัมพันธ์	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
๒. พ.ต.ท.หญิงอารี หวังสุตีก รองผู้กำกับการ ป.น.ผอ.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓. พ.ต.อ.อนุสนธิ์ อันมาศ รอง ผบ.ผอ.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๔. นางสาวปาริชาติ พรหมสุวรรณ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	กระทรวงศึกษาธิการ

๕. นางสาวจรรววรรณ มณทิราษ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๖. นางสาวสุวารี มสียน นักประชาสัมพันธ์	กรมประชาสัมพันธ์
๗. นางสุจิตรา สารพาศ เจ้าพนักงานศาลยุติธรรม	ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
๘. นางสาวกัลย์ธีรา คุ่มไพโรจน์ นักการทูตชำนาญการ	กระทรวงการต่างประเทศ
๙. นางสาวลลิตา มหาวาณิชยวงศ์ นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ	สำนักพัฒนาสังคม
๑๐. นายทวีศักดิ์ แดงดี	กระทรวงอุตสาหกรรม
๑๑. นางสาวภาวัญญา ศรสาธิต นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๑๒. นางสาวเบญจมาศ ภัคดี นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ	กรมการค้าต่างประเทศ
๑๓. นางสาวกฤษฎาภรณ์ ศรีสุข นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กระทรวงศึกษาธิการ
๑๔. นายปณมมา ศรีสูงเนิน นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กระทรวงศึกษาธิการ
๑๕. นางสาววิภาวี วันย์วัฒน์ หัวหน้างานกำกับ	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๖. นายพิศุทธิ์ ลาภเกษมสุข	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๗. นายกิตติภักดิ์ เทียมทินกฤต นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ	สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๘. นางสาวรัชยา พิทักษ์เฉลิมวงศ์ นักวิทยาศาสตร์ปฏิบัติการ	สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
๑๙. นางสาวภัทร งามล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๐. นางสาวภัทรวดี แผนบัว เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา
๒๑. นางสาวสรสมน น้อยบาง นิติกร	กระทรวงยุติธรรม
๒๒. นางนนทิกา ป่งแก้ว นักวิชาการแรงงานชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๓. นายบุรุษย์ จันทรักษ์ นักวิชาการแรงงานชำนาญการ	กองคุ้มครองแรงงาน

๒๔. นางวิไลวรรณ โกยแก้วพริ้ง ผู้เชี่ยวชาญมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๕. นางสาวลัดดาวัลย์ กิ่งแก้ว นักวิชาการแรงงานชำนาญการ	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๖. นางสาวรัชฎาพร หมกทอง นักวิชาการแรงงานชำนาญการ	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๗. นายศศิน เกิดสุวรรณ นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๘. นางสาวตมิสา ลัมไทย นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ	กองคุ้มครองแรงงาน
๒๙. นางสาวยวิษฐา ขาวอ่อน เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กองคุ้มครองแรงงาน
๓๐. นางงามเพลิน ลักษณะชินดา นักวิชาการแรงงาน	กองคุ้มครองแรงงาน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

คำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๑๕๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย

ประธาน : กล่าวเปิดการประชุมและขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๑๕๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก (ILO Convention No 182 Concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour) เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ (ค.ศ. ๒๐๐๑) ประกอบกับการถูกจับตาจากต่างประเทศในประเด็นปัญหาการใช้แรงงานเด็ก เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ จึงต้องมีคณะกรรมการระดับชาติฯ เพื่อเป็นกลไกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวม ๓๘ ท่าน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) กำกับ ดูแล การดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนปฏิบัติการตามแผนระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย รวมทั้งติดตามงานและประเมินผล

๒) พิจารณาปรับปรุงนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ให้ทันสถานการณ์

๓) ให้ความเห็นและคำแนะนำต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศ และหน่วยงานต่างประเทศ

๕) พิจารณาแนวทางการชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก

๖) นำเสนอสถานการณ์และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน

๗) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานตามที่เห็นสมควร

๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ นำเสนอที่ประชุม

ฝ่ายเลขานุการ ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และได้ส่งรายงานการประชุมให้กรรมการฯ ตรวจสอบ ซึ่งฝ่ายเลขานุการ ได้แก้ไขตามที่ผู้ขอแก้ไขแล้ว ในวันนี้จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณารายงานการประชุมรายงานการประชุมอีกครั้งหนึ่งว่ามีส่วนใดต้องแก้ไขหรือไม่ หากไม่มี ขอมติที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ : ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้าม และการดำเนินการโดยทันทีเพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก (Convention concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour) เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เป็นผลให้ประเทศไทยมีพันธะผูกพัน ต่อการปฏิบัติตาม บทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งอนุสัญญา โดยประเทศสมาชิกต้องกำหนดและปฏิบัติตามแผนดำเนินการเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของการใช้แรงงานเด็กโดยถือเป็นการกิจสำคัญเร่งด่วน กระทรวงแรงงานจึงได้ตั้งคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการดำเนินงานด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย รวมถึงการกำหนดแผนปฏิบัติการด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นกรอบแผนในการดำเนินงานเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็ก โดยแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๓ (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ได้สิ้นสุดลงแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยกองคุ้มครองแรงงาน จึงดำเนินโครงการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เพื่อเป็นกรอบนโยบายขับเคลื่อนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการได้อย่างครอบคลุมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวเป็นการดำเนินงานจัดทำแผนตามแนวทางที่กำหนดขึ้น โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ นับเป็นแผนระดับที่ ๓ มีลักษณะเป็นแผนเชิงปฏิบัติการ (Action Plan) มีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายสู่แนวทางการปฏิบัติงานของแผนระดับที่ ๑ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนระดับที่ ๒ ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนความมั่นคง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำ และทบทวน โดยมีที่ปรึกษาและคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เป็นกลไกหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ มีผลดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการจัดการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในห้วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๓ ครั้ง

๒. ดำเนินการเสนอ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายในคราว การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ให้ความเห็น โดยให้ปรับปรุงข้อมูลตามที่อนุกรรมการนำเสนอและเห็นชอบในหลักการเบื้องต้น

๓. ดำเนินการจัดประชุมเพื่อทำประชาพิจารณ์เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เพื่อรับฟังความเห็น จากทุกภาคส่วนและมีการเปิดให้แสดงความคิดเห็นทางเว็บไซต์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๔. เสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายเพื่อพิจารณา และได้ให้ความเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการฯ เมื่อคราวการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานในฐานะประธานคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายได้ลงนามอนุมัติและเห็นชอบให้ประกาศใช้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยฝ่ายเลขานุการ ได้นำเข้าระบบ Ememscr ตามแนวทางของสภาพัฒน์ฯ ที่กำหนดและได้นำส่งเอกสารแผนไปยัง คณะอนุกรรมการฯ ซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ แล้ว เพื่อให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ เป็นกรอบแผนในการดำเนินการเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทยต่อไป รายละเอียดแผนปฏิบัติการด้านการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ปรากฏตาม QR CODE ที่แนบ

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ รายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔
(2021 Findings On the Worst Forms of Child Labor)

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ : รายงานดังกล่าว เป็นข้อมูลการดำเนินการของประเทศไทยระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งคณะทำงานเพื่อจัดทำรายงานฯ ได้ร่วมกันสนับสนุนข้อมูลเพื่อจัดทำรายงาน โดยประเทศไทยได้ส่งข้อมูลให้สหรัฐอเมริกาเมื่อต้นเดือนมกราคม ๒๕๖๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาได้จัดทำและเผยแพร่รายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (2021 Findings On the Worst Forms of Child Labor) (TDA Report)) ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความก้าวหน้าในระดับปานกลาง (Moderate Advancement) ต่อเนื่องปีที่ ๔ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ในความพยายามที่จะจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด โดยปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ประเทศไทยจัดอยู่ในระดับก้าวหน้าอย่างมาก (Significant Advancement) ทั้งนี้ โดยสาระสำคัญของรายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

๑) ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในระดับปานกลางในความพยายามเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ในช่วงระยะเวลาที่รายงานนี้ รัฐบาลไทยได้อนุมัติแผนและนโยบายระดับชาติฉบับที่ ๓ เพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด (๒๐๒๑ - ๒๐๒๒) รวมถึงการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงแรงงานกับสมาคมธุรกิจ ๑๒ สมาคม เพื่อป้องกันการบังคับใช้แรงงานเด็ก ในอุตสาหกรรมกุ้ง ปลา อ้อย และเครื่องนุ่งห่ม รัฐบาลไทยได้เผยแพร่สถิติข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนการสืบสวน การละเมิดกฎหมายที่ได้พบ และการตัดสินใจของอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินแผนงานโดยร่วมมือกับกระทรวงแรงงาน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษาเรื่องสิทธิแรงงานและช่วยเหลือด้านการฝึกวิชาชีพ รวมทั้งให้ข้อมูลเรื่องตำแหน่งงานว่างแก่นักศึกษาที่เข้ารับการอบรม ๑,๑๒๗ คน

๒) ประเทศไทยยังคงมีเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด รวมทั้งถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ซึ่งบางครั้งเป็นผลจากการค้ามนุษย์ บางกรณีเด็กอายุไม่ถึง ๑๒ ปี ต้องขึ้นขบวนรถไฟเพื่อแลกกับเงิน ซึ่งเป็นงานอันตรายที่มีหลักฐานว่าทำให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงที่ศีรษะ ประเทศไทยยังไม่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรฐานระหว่างประเทศเรื่องอายุขั้นต่ำในการทำงาน เพราะกฎหมายไม่ให้การคุ้มครองเด็กที่ทำงานนอกระบบหรือที่ไม่มีการจ้างงานอย่างเป็นทางการ นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายแรงงานเด็กยังคงเป็นปัญหาท้าทาย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและทรัพยากรที่มีไม่เพียงพอในการตรวจสอบสถานที่ทำงานในภาคการจ้างงานอย่างไม่เป็นทางการ ที่อยู่ห่างไกลได้อย่างแท้จริง

๓) กระทรวงแรงงานสหรัฐฯ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย จึงมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ขอให้ประเทศไทยดำเนินการ อันประกอบด้วย ๓ ด้าน ได้แก่

๓.๑ ด้านกรอบกฎหมาย

๓.๒ การบังคับใช้กฎหมาย โดยมีประเด็นเพิ่มเติมจากการประเมินรอบก่อน ดังนี้

- ตรวจสอบให้แน่ใจว่าศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้าออกเรือประมง (PIPO) สามารถปฏิบัติงานได้ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงการฝึกอบรมและการพัฒนาขีดความสามารถในการตรวจสอบ และตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการบังคับใช้อนุสัญญาฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานในภาคประมง และพิธีสารปี ค.ศ. ๒๐๑๔ ซึ่งเป็นส่วนเสริมของอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานบังคับ (P29) เพื่อให้สามารถระบุผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์บนเรือประมงอย่างได้ผล

- เผยแพร่กิจกรรมที่ดำเนินการโดยหน่วยงานประสานงานต่างๆ ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการระดับชาติและระดับจังหวัดด้านการคุ้มครองเด็ก

- เผยแพร่กิจกรรมที่ดำเนินการในการนำนโยบายที่สำคัญเกี่ยวกับแรงงานเด็กไปปฏิบัติ รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ค.ศ. ๒๐๑๘ - ๒๐๓๗)

๓.๓ โครงการทางสังคม โดยมีประเด็นเพิ่มเติมจากการประเมินรอบก่อน ดังนี้

- เผยแพร่กิจกรรมที่ได้ดำเนินการเพื่อนำแผนงานที่สำคัญเกี่ยวกับแรงงานเด็กไปปฏิบัติ ซึ่งรวมถึงสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

รายละเอียดรายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติม ปรากฏตาม QR CODE

รายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ประธาน : มีความเห็นว่าสถานประกอบกิจการที่ดำเนินการ GLP ก็มีส่วนสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็ก สามารถใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการดำเนินงานได้ ส่วนการดำเนินการของศูนย์ฯ PIPO หลายหน่วยงานก็มีการดำเนินงานครบทุกกระบวนการตรวจสอบตั้งแต่เรือเข้า-เรือออก แต่ข้อมูลที่ทางสหรัฐฯ ได้รับจากแหล่งหรือองค์กรต่างๆ เป็นข้อมูลที่ไม่ชัดเจน และไม่มีการแจ้งภาครัฐ ซึ่งก็ทำให้พิจารณาติดตามแก้ไขได้ยาก

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ การหารือและการเยี่ยมชมการดำเนินงานของไทยในการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ ร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ ในส่วนของการหารือร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา: ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย นั้น กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยนายพงศ์เทพ เพชรโสภณ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองแรงงาน ได้เป็นประธานในการจัดประชุมการหารือร่วมกับ Mr. Kyle Livingston, Ms. Laurel Hoffner ผู้แทนกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา นางฐิวารี วีริยะสบประสงค์ ผู้แทนสถานทูตสหรัฐอเมริกา และนายธรณ์ แท่นรัตนวิจิตร ผู้แทนเมื่อ วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการดำเนินงานจัดการใช้แรงงานเด็กของประเทศไทย และการดำเนินงานของไทยในการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กและแรงงานบังคับ ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ถูกระบุอยู่ใน TVPRA List และ EO List สรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) กรณีรายงาน TDA Report ประจำปี ๒๕๖๔ ระบุว่ากฎหมายของไทยเรื่องอายุขั้นต่ำในการทำงานยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ผู้แทนกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาชี้แจงว่าเนื่องจากสหรัฐฯ เข้าใจว่าการกำหนดอายุขั้นต่ำในการทำงานคือ ๑๕ ปี ยังไม่ครอบคลุมไปถึงแรงงานนอกระบบและแรงงานอิสระ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยไม่ได้รับการประเมินในระดับมีความก้าวหน้าอย่างมากในการดำเนินการจัดการใช้แรงงานเด็ก (Significant Advancement) ในการนี้ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานชี้แจง

ว่าปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานได้กำหนดอายุขั้นต่ำในการทำงานคือ ๑๕ ปี ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ คือ แรงงานเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้านแล้ว ส่วนกรณีแรงงานอิสระซึ่งไม่ใช่เป็นการจ้างแรงงาน มีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งกำหนดไม่ให้เด็กทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก นอกจากนี้กระทรวงแรงงานอยู่ในระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานอิสระ พ.ศ..... ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒) กรณีรายงาน TDA Report ประจำปี ๒๕๖๔ ระบุข้อเสนอแนะให้ประเทศไทยดำเนินการให้มีกฎหมายห้ามไม่ให้มีการเกณฑ์เด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เข้าร่วมกลุ่มติดอาวุธไร้รัฐ ผู้แทนกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาชี้แจงว่า เนื่องจากสหรัฐฯ เห็นว่าแม้ประเทศไทยจะไม่มีกลุ่มติดอาวุธไร้รัฐและมีกฎหมายที่ป้องกันไม่ให้มีการรวมกลุ่มติดอาวุธไร้รัฐอยู่แล้ว แต่ควรที่จะมีกฎหมายบัญญัติโทษความผิดกรณีที่มีการเกณฑ์เด็กเข้าร่วมกลุ่มติดอาวุธไร้รัฐขึ้นเป็นการเฉพาะด้วย

๓) ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้เสนอว่าตามที่กระทรวงแรงงาน สหรัฐอเมริกา ได้มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ตามรายงานการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย (2021 Findings On the Worst Forms of Child Labor (TDA Report) นั้น หากมีการจัดทำโครงการร่วมกันโดยมีกระทรวงแรงงาน สหรัฐอเมริกาและองค์การแรงงานระหว่างประเทศเป็นผู้ให้ความสนับสนุนทางวิชาการและเงินทุนเพื่อการพิจารณาปรับปรุงและสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในประเทศต่าง ๆ ทั้งด้านกฎหมาย

๔) การพิจารณาข้อมูลความแพร่หลายของการใช้แรงงานเด็กและแรงงานบังคับในการจัดทำ TDA Report และการพิจารณาเพื่อถอดสินค้าออกจาก TVPRA List และ EO List ผู้แทนกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาชี้แจงว่า เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลสนับสนุนที่เพียงพอ ซึ่งข้อมูลที่กระทรวงแรงงานสหรัฐฯ พิจารณาไม่ได้มีการพิจารณาข้อมูลเฉพาะจากรัฐบาลไทยเท่านั้น แต่พิจารณาข้อมูลจากรายงานต่างๆ ของทุกภาคส่วน และได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการที่จะได้ข้อมูลที่มีน้ำหนักและน่าเชื่อถือนำไปสู่การพิจารณาให้ได้รับการประเมินในระดับมีความก้าวหน้าอย่างมาก (Significant Advancement) ในการดำเนินการขจัดการใช้แรงงานเด็ก และสามารถพิจารณาถอดสินค้าได้นั้น ควรมีการดำเนินโครงการสำรวจร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีความเป็นอิสระเชื่อถือได้ เช่น โครงการสำรวจการทำงานของเด็กในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กรมฯ ได้มีการร่วมดำเนินการกับสำนักงานสถิติแห่งชาติและองค์การแรงงานระหว่างประเทศ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา

ในส่วนของการเยี่ยมชมพื้นที่ (Field Visit) ของคณะผู้แทนฯ สหรัฐอเมริกา ในช่วงบ่าย วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. นั้น ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พร้อมด้วยผู้แทนกระทรวงแรงงานสหรัฐฯ ผู้แทนสถานทูตสหรัฐฯ ผู้แทนกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ได้เข้าเยี่ยมชมกิจการกลุ่มอุตสาหกรรมที่ถูกระบุอยู่ใน TVPRA List และ EO List โดยขอเข้าเยี่ยมชมบริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด ณ อาคารเพลินจิตเซ็นเตอร์ ๒ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ โดยผู้แทนบริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด ได้นำเสนอนโยบายมาตรการดำเนินการป้องกันการจ้างงานเด็กในสินค้าอ้อยของภาคเอกชน เพื่อแสดงถึงความร่วมมือการดำเนินงานของภาคเอกชนกับภาครัฐ เพื่อสร้างความมั่นใจและให้ความร่วมมือกับกับสหรัฐฯ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเสนอขอถอดสินค้าออกจาก TVPRA List และ EO List ต่อไป โดยมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การใช้จรรยาบรรณธุรกิจที่ต้องยึดหลักสิทธิมนุษยชน

และปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานอย่างเคร่งครัดซึ่งใช้บังคับรวมไปถึงคู่ค้าในห่วงโซ่การผลิต การได้รับการรับรองมาตรฐานสากล BONSUCRO ซึ่งต้องมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง ในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งร่วมไปถึงสิทธิด้านแรงงาน และการใช้แรงงานเด็ก การสนับสนุนการทำไร่อ้อยสมัยใหม่ (Modern Farm) ที่มีการใช้เครื่องจักรเข้ามาทดแทนกำลังแรงงานตลอดกระบวนการ และการสนับสนุนด้านการศึกษาแก่เด็กที่เป็นลูกหลานชาวไร่อ้อยทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่ติดตามพ่อแม่เข้ามาทำงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ ผลการดำเนินการกิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ: นำเสนอวีดิทัศน์ สรุปผลกิจกรรมรณรงค์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในการจัดงานวันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลกโดยดำเนินการภายใต้โครงการรณรงค์วันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก ๑๒ มิถุนายน ประจำปี ๒๕๖๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ให้สังคมเห็นความสำคัญของการดำเนินการป้องกันและขจัดปัญหาการใช้แรงงานเด็ก รวมถึงบูรณาการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาทั้งภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปีนี้อัฒนาการแรงงานระหว่างประเทศ ได้กำหนดแนวคิดหลัก คือ ความยุติธรรมทางสังคมเพื่อทุกคน ยุติการใช้แรงงานเด็ก (Social Justice for All. End Child Labour!) เพื่อมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมกันต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก โดยมีนายบุญชอบ สุทธมนัสวงษ์ ปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานในพิธีเปิด และว่าที่ร้อยตรีสมศักดิ์ พรหมดำ รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้กล่าวรายงานพร้อมด้วยผู้บริหารจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานร่วมเป็นเกียรติในการจัดงาน กิจกรรมในการจัดงาน ประกอบด้วย

๑) การแสดงรูปแบบการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ชุด “Amazing Junior Thailand” โดยเด็กนักเรียน อายุ ๗ - ๑๗ ปี ซึ่งได้รับรางวัลจากโครงการจูเนียร์เมขลาและศูนย์เยาวชน สนับสนุนโดยสมาคมผู้สื่อข่าวบันเทิงแห่งประเทศไทย

๒) พิธีแสดงสัญลักษณ์การต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก โดยปลัดกระทรวงแรงงานกล่าวนำ และผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๒๔๑ คน ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้แทนสถานเอกอัครราชทูต กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปประจำประเทศไทย องค์การนายจ้าง องค์การลูกจ้าง ภาคประชาสังคม นักเรียนโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ พร้อมด้วยผู้เข้าร่วมงานผ่านระบบ Zoom Meeting ประกอบด้วย ผู้แทนจากสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทั่วประเทศ ๗๖ จังหวัด และหน่วยงานอื่น จำนวน ๔๐ User ร่วมกันกล่าวข้อความ “ประเทศไทยรวมพลังยุติการใช้แรงงานเด็ก สู่ความยุติธรรมทางสังคมเพื่อทุกคน Social Justice for All. End Child Labour!”

๓) การแสดงปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “การต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก” โดย

๓.๑ ว่าที่ร้อยตรีสมศักดิ์ พรหมดำ รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้กล่าวว่า องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และองค์การยูนิเซฟ (Unicef) ร่วมกันจัดทำรายงานการใช้แรงงานเด็ก โดยฉบับล่าสุดเป็นการสำรวจประจำปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) เผยแพร่เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ รายงานฉบับนี้บ่งชี้ว่า มีจำนวนแรงงานเด็กได้เพิ่มขึ้นเป็น ๑๖๐ ล้านคน ทั่วโลกหรือเกือบ ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนเด็กทั่วโลก และจากการสำรวจการทำงานของเด็กในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติ

กระทรวงแรงงาน และองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) พบว่ามีเด็กทำงานที่เข้าข่ายเป็นแรงงานเด็ก จำนวน ๑๗๖,๖๙๙ คน (ร้อยละ ๑.๗ ของจำนวนเด็กทั้งหมด) โดยสภาพการทำงานส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๔.๙ ช่วยธุรกิจครัวเรือนในภาคเกษตรกรรม ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและดำเนินการโดยทันที เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เสนอต่อคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย มีวัตถุประสงค์ในการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายทุกรูปแบบให้หมดสิ้นไปด้วย มาตรการการสร้างความรู้และสื่อสารต่อสาธารณะเรื่องการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายทุกรูปแบบให้แก่ทุกภาคส่วน การดำเนินการทางกฎหมายและบทลงโทษ การส่งเสริมกลไกความร่วมมือ ทุกภาคส่วนในการดำเนินการป้องกันและขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายการช่วยเหลือ คุ้มครอง บำบัด พิ้นฟู เยียวยาตามหลักสิทธิเด็ก สิทธิมนุษยชนและมนุษยธรรมอย่างครอบคลุมและยั่งยืน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยปลอดจากการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐” ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายสุชาติ ชมกลิ่น) ในฐานะประธานคณะกรรมการระดับชาติฯ ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้แผนฯ ฉบับนี้

๓.๒ นายปณิธิ ศิริเขต ที่ปรึกษาสภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทย ได้กล่าวว่า ตามที่เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๒ ว่าด้วยการห้ามและดำเนินการในทันทีเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กซึ่งทุกภาคที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินการมาตรการในการป้องกัน คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กทุกคนที่มีความเสี่ยงต่อการตกเข้าไปในรูปแบบที่เลวร้ายของการใช้แรงงานเด็ก การรณรงค์วันต่อต้านการใช้แรงงานเด็กโลก ๑๒ มิถุนายน สภาองค์การนายจ้างแห่งประเทศไทยมีความยินดีที่จะร่วมมือกับทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันดูแลป้องกัน คุ้มครองและช่วยเหลือเด็กทุกคน ที่มีความเสี่ยงต่อการตกเข้าไปในรูปแบบที่เลวร้าย

๓.๓ นางกาญจน์ กิ่งกา กรรมการบริหารสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย ได้กล่าวว่า สภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย โดยมีมาตรการแก้ไขปัญหาการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ดังนี้ ๑) ขอความร่วมมือนายจ้างไม่ให้จ้างแรงงานเด็กที่มีอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ๒) ขอความร่วมมือนายจ้างให้จัดสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรให้ลูกจ้าง ๓) ให้สภาพแรงงานที่มีสหกรณ์ออมทรัพย์จัดให้มีสวัสดิการค่าเล่าเรียนบุตรให้สมาชิกสหกรณ์ และ ๔) จัดสอนอาชีพเสริมให้ลูกจ้างที่ต้องการมีรายได้เพิ่มไว้เป็นค่าเล่าเรียนบุตร

๓.๔ นางสาวทองพูล บัวศรี ผู้จัดการโครงการครูช่างถนน/โรงเรียนเด็กก่อสร้างเคลื่อนที่ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ได้กล่าวว่า ประเทศไทยยังคงมีปัญหาการใช้แรงงานเด็กในกลุ่มเด็กซึ่งเป็นลูกของกรรมกรก่อสร้าง เด็กเร่ร่อนซึ่งมีทั้งเด็กไทยและเด็กต่างด้าว มูลนิธิสร้างสรรค์เด็กจึงได้ดำเนินโครงการโรงเรียนเด็กก่อสร้างเคลื่อนที่โดยร่วมมือกับเจ้าของโครงการก่อสร้าง ผู้รับเหมาก่อสร้าง พ่อ แม่ของเด็กจัดการเรียนการสอนหนังสือให้เด็กสามารถพูด ฟัง อ่าน เขียนหนังสือได้ ตลอดจนนำเด็กเข้าสู่ระบบโรงเรียน

๓.๕ กิจกรรมการจัดบูธนิทรรศการ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมร่วมจัดบูธนิทรรศการ จำนวน ๗ บูธ ดังนี้ ๑) บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด ๒) สมาคมอาหารแช่เยือกแข็งไทย ๓) สมาคมอุตสาหกรรมทูน่าไทย ๔) วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์ ๕) มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ๖) กรมกิจการเด็กและเยาวชน และ ๗) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๕ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา ให้มีการปรับปรุงประกาศคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทย โดยเพิ่มเติมมวยอาชีพในกลุ่มงานที่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ : นำเสนอข้อมูลการขับเคลื่อนดำเนินงานตามที่ได้ถูกระบุในรายงานการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย (2021 Findings On the Worst Forms of Child Labor (TDA Report) คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา โดยพลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว เป็นประธานคณะกรรมการคณะนี้ได้ศึกษาและจัดทำรายงาน เรื่อง แนวทางการคุ้มครองและป้องกันการทำงานรูปแบบที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กทำงาน : กรณีมวยเด็ก โดยมีสาระสำคัญกล่าวถึงกรณีมวยเด็ก เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแข่งขันชกมวยไทยในกลุ่มเด็กที่ขาดอุปกรณ์ป้องกันอันตราย จนนำไปสู่การหือยบยขึ้นเป็นข้อกล่าวอ้างขององค์การด้านแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งเห็นว่าการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยในการชกมวยของเด็กไทยยังไม่เพียงพอ โดยรายงานสถานการณ์การจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดในประเทศไทยของกระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเมินและประกาศผลการประเมินการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยได้รับการประเมินอยู่ในระดับที่มีความคืบหน้าปานกลาง (Moderate Advancement) โดยกรณีมวยเด็กเป็นส่วนหนึ่งที่ถูกอ้างอิงว่าไม่มีความคืบหน้าในการบัญญัติหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวกับการชกมวยไทยของเด็ก คณะกรรมการการแรงงานวุฒิสภานำเสนอการแก้ไขปัญหามาให้บังเกิดผลและพัฒนางานการกีฬามวยไทย ควรพิจารณาดำเนินการในระยะเร่งด่วน โดยตัดความเชื่อมโยงและแยกเด็กออกจากวงการมวยอาชีพอย่างเด็ดขาด โดยออกประกาศคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เพิ่มเติมอาชีพในกลุ่มงานที่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก ซึ่งส่งผลให้นักมวยอาชีพ ต้องมีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั้งนี้ มีได้หมายความว่า จะห้ามผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ขึ้นชกมวยแต่อย่างใด เพียงแต่จะต้องกำหนดรูปแบบการขึ้นชกมวยของนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ไม่ให้มีลักษณะเป็นการขึ้นชกมวยอาชีพ เพื่อตัดความเชื่อมโยงดังกล่าว และจะต้องกำหนดมาตรการป้องกันอันตรายต่าง ๆ แก่ร่างกายให้เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของนักมวยด้วย และแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบ กติกา มาตรฐานการแข่งขันกีฬามวย โดยห้ามนักมวยเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เข้าแข่งขันมวยอาชีพ และให้ใช้กติกามวยไทยสมัครเล่นระดับนานาชาติของสมาคมมวยไทยโลก (IFMA) สำหรับการแข่งขันของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี รายละเอียดปรากฏตาม QR CODE ที่แนบ

ซึ่งกระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ได้มีการจัดทำและเผยแพร่ประกาศคณะกรรมการระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องถือเป็นหลักปฏิบัติ และเพื่อให้การบริหารจัดการขับเคลื่อนภารกิจการจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขเป็นประกาศฉบับปัจจุบัน เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ฝ่ายเลขานุฯ ได้พิจารณาแล้ว เนื่องจากประกาศคณะกรรมการระดับชาติฯ เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทย นั้น กำหนดประเภทงานอันตรายในขอบเขตที่เป็น (๑) ลักษณะงาน (๒) งานที่ทำในสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อันตราย และ (๓) งานที่ใช้เวลานาน หรือทำในเวลากลางคืน ดังนั้นตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน

ตามนโยบายและแผนระดับชาติเพื่อจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จึงมีความเห็นว่าในส่วนของกรณี “มวย” เป็นอาชีพที่มีพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒ รองรับ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเห็นชอบ จึงมอบให้กรมฯ มีหนังสือถึง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อขอข้อมูลความคืบหน้าการดำเนินการที่เกี่ยวข้องในส่วน ของ ระเบียบ กติกา มาตรฐานการแข่งขันกีฬามวยสำหรับการแข่งขันของเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และ ๑๕ ปี และ ขอความเห็น ต่อการเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการระดับชาติฯ เรื่อง ประเภทงานอันตรายสำหรับแรงงานเด็กในรูปแบบ ที่เลวร้ายของประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา โดยการกีฬาแห่งประเทศไทย สำนักงาน คณะกรรมการกีฬามวยมีหนังสือแจ้งกระทรวงแรงงาน เกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินการ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ในส่วนของ ระเบียบ กติกา มาตรฐานการแข่งขันกีฬามวยสำหรับการแข่งขันของเด็ก อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และ ๑๕ ปี สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยได้ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไข กฎหมายกีฬามวยและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งได้มีการจัดทำร่างระเบียบ และกติกามาตรฐาน สำหรับการแข่งขันกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม ครั้งที่ ภาค ๑ กีฬา มวยไทย หมวด ๓ ระเบียบและกติกการแข่งขันกีฬามวยไทยสำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เรียบร้อยแล้ว โดยมีการเพิ่มเติมข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี บริบูรณ์ ดังต่อไปนี้

๑.๑ นวม

- ๑.๑.๑ นักมวยตั้งแต่รุ่นเปเปอร์เวทถึงรุ่นฟลายเวท ให้ใช้นวมขนาด ๖ ออนซ์ (๑๓๒ กรัม)
- ๑.๑.๒ นักมวยตั้งแต่รุ่นมินิมัมเวทถึงรุ่นเฟเธอร์เวทให้ใช้นวมขนาด ๘ ออนซ์ (๒๒๗ กรัม)
- ๑.๑.๓ นักมวยตั้งแต่รุ่นซูเปอร์เฟเธอร์เวทขึ้นไป ให้ใช้นวมขนาด ๑๐ ออนซ์ (๒๘๔ กรัม)
- ๑.๑.๔ นักมวยรุ่นมิดเดิลเวทขึ้นไป ใช้นวมขนาด ๑๒ ออนซ์

๑.๒ จำนวนยก

๑.๒.๑ นักมวยน้ำหนักตัวน้อยกว่า ๘๕ ปอนด์ ให้แข่งขันกัน ๓ ยก ยกละ ๑.๓๐ นาที หยุดพัก ระหว่างยก ๒ นาที นักมวยน้ำหนักตัวตั้งแต่รุ่นเปเปอร์เวท ให้แข่งขัน ๕ ยก ยกละ ๒ นาที หยุดพักระหว่างยก ๒ นาที การหยุดการแข่งขันเพื่อเตือน ตัดคะแนน จัดเครื่องแต่งกายของนักมวยให้เรียบร้อยหรือด้วยสาเหตุ อื่น ๆ ไม่นับรวมอยู่ในเวลาการแข่งขัน ๒ นาที

๑.๒.๒ นักมวยอายุตั้งแต่ ๗ - ๑๐ ปีบริบูรณ์ ใช้เวลาในการแข่งขันยกละ ๑.๓๐ นาที พักระหว่างยก ๒ นาที นักมวยจะต้องมีอายุต่างกันไม่เกิน ๑ ปี โดยพิจารณาจากบัตรประจำตัวประชาชน

๑.๓ เครื่องแต่งกาย

นักมวยจะต้องสวมเครื่องป้องกันศีรษะ

๑.๔ กรณีอื่นๆ

นักมวยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าร่วมการแข่งขันกับนักมวยที่มีอายุเกิน ๑๕ ปี บริบูรณ์แล้วนั้น ต้องจัดให้มีมาตรการเพื่อความปลอดภัยตามระเบียบและกติกการแข่งขันมวยไทยสำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์เนื่องด้วย ระเบียบและกติกการแข่งขันกีฬามวยไทยสำหรับนักมวยที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เป็นหมวดหนึ่งของร่างระเบียบและกติกามาตรฐาน สำหรับการแข่งขันกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉบับ ปรับปรุงเพิ่มเติมครั้งที่ ซึ่งในการนำเสนอให้คณะกรรมการกีฬามวยพิจารณาจำเป็นต้องเสนอพร้อมกัน ทั้งฉบับแต่เนื่องจาก ร่างระเบียบและกติกามาตรฐาน สำหรับการแข่งขันกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๕ ฉบับปรับปรุง

เพิ่มเติม ครั้งที่ นั้น ยังมีบางส่วนที่ต้องดำเนินการหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัย
ตีความในบางประเด็น ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการกีฬามวย ครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖
ปัจจุบันจึงอยู่ระหว่างเสนอร่างระเบียบและกติกามาตรฐาน สำหรับการแข่งขันกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๕๕ ฉบับปรับปรุง
เพิ่มเติม ครั้งที่ ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อวินิจฉัยตีความและเสนอคณะกรรมการกีฬามวยเพื่อพิจารณา
ประกาศใช้ต่อไป

ประเด็นที่ ๒ ความเห็นต่อการเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการระดับชาติฯ เรื่อง ประเภทยานตราย
สำหรับแรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทย กรณีการเพิ่มเติมมวยอาชีพในกลุ่มงานที่เป็นอันตราย
สำหรับเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้นักมวยอาชีพ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย
มีความเห็นดังนี้ ตามความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้นักมวยที่มีอายุ
ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ สามารถขึ้นทะเบียนเป็นนักมวยได้ ซึ่งผู้เยาว์ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว สามารถทำนิติกรรม
เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬามวยได้ โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม หมายความว่านักมวยที่มี
การอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ สามารถเข้าทำการแข่งขันกีฬามวยรวมถึงกีฬามวยอาชีพได้ การเพิ่มเติมมวย
อาชีพในกลุ่มงานที่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้นักมวยอาชีพ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี ในประกาศ
คณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย เรื่อง ประเภทยานตรายสำหรับเด็ก
ในรูปแบบที่เลวร้ายของประเทศไทยนั้น ย่อมเป็นการขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติกีฬามวย พ.ศ. ๒๕๔๒
และด้วยกีฬามวยนั้นเป็นกีฬาที่มีความแตกต่างจากกีฬาอื่นซึ่งมีมาตั้งแต่โบราณเป็นทั้งกีฬาและศิลปวัฒนธรรม
ประจำชาติไทยอีกทั้งเป็นศิลปะการต่อสู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยต้องอาศัยการฝึกฝนตั้งแต่เด็ก ซึ่งเป็น
แนวทางที่บุคคลในวงการกีฬามวยยึดถือปฏิบัติมาโดยตลอดจนกลายเป็นจารีตประเพณีของบุคคลในวงการกีฬา
มวย การประกาศเพิ่มเติมมวยอาชีพในกลุ่มงานที่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้นักมวยอาชีพ ต้อง
มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี นั้น จึงเป็นข้อกำหนดที่ขัดแย้งกับจารีตประเพณีที่บุคคลในวงการกีฬามวยยึดถือและ
อาจมีผลต่อการบังคับใช้ได้ อีกทั้ง ยังส่งผลกระทบต่อการเพิ่มจำนวนนักมวยในระบบ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการ
พัฒนาบุคคลในวงการกีฬามวยให้พัฒนาไปสู่การเป็น soft power ของประเทศไทย เรื่องดังกล่าวจึง
ไม่สามารถมองได้เพียงแค่เฉพาะในมุมมองของกฎหมายจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบททางสังคมและจารีตประเพณี
ของบุคคลในวงการกีฬามวยควบคู่กันด้วย ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวย จะนำข้อมูลดังกล่าวข้างต้น
มาดำเนินการทำประชาพิจารณ์และรับฟังความคิดเห็นกับบุคคลในวงการกีฬามวยก่อน เพื่อให้การแก้ไขปัญห
เป็นไปด้วยความถูกต้องและเกิดการยอมรับของทุกฝ่าย นำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องเป็นไปในแนวทาง
เดียวกันต่อไป

รายงาน เรื่อง แนวทางการคุ้มครองและป้องกันการทารุณกรรมต่อเด็กทำงาน : กรณีมวยเด็ก
ของคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา

ผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย : ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบ ว่า การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็น
ผู้รับผิดชอบหลัก มองว่าเป็นเรื่องของศิลปะการกีฬา ไม่ใช่เป็นการใช้แรงงานเด็ก แต่ก็ต้องยอมรับว่าบางครั้ง
การแข่งขัน ก็มีการทำให้เกิดขึ้นมากกว่าเป็นการกีฬา ส่งผลให้เป็นประเด็นอ่อนไหว ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติ

กีฬามวย ได้กำหนดห้ามเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี แข่งขัน และการแข่งขันต้องได้รับอนุญาต ในส่วนของความคืบหน้า การแก้ไขพระราชบัญญัติกีฬามวย ได้มีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกีฬามวยได้ดำเนินการแก้ไขระเบียบ กติกา มาตรฐานการแข่งขัน กีฬามวยสำหรับการแข่งขันของเด็ก ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เพราะมีหลายภาคส่วน ในส่วนของกติกามวยเด็ก แก้ไข เรียบร้อยแล้ว แต่ในส่วนของมวยอื่นๆ ยังไม่แล้วเสร็จ จึงต้องให้มีการแก้ไขให้แล้วเสร็จในฉบับเดียวกัน

ประธาน: ให้ความเห็นว่าการแก้ไขปัญหานี้ ไม่ใช่เพราะการประเมินในรายงานของสภารัฐฯ แต่เราแก้ไขเพราะเห็นความสำคัญของเด็ก อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการแก้ไขกฎหมาย มีเป็นไปได้ไหมในการ เชิญผู้แทนสหรัฐอเมริกา หรือ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ให้เข้ามามีส่วนร่วมให้เห็นในการ แก้ไขกฎหมาย ในขั้นตอนของการจัดทำประชาพิจารณ์ และจดบันทึกในรายงานว่าได้มีการเชิญผู้แทน สหรัฐอเมริกา หรือ องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ให้เข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมให้เห็นด้วยแล้ว

ผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย : มีการหารือร่วมกับกัปตัน Winrock ผู้แทนของอัยการและ ผู้แทนการกีฬา และได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับมวยเด็กให้กับสหรัฐอเมริกาในระดับหนึ่งแล้ว ทั้งนี้การกีฬาแห่งประเทศไทย จะรับข้อเสนอแนะประธาน ในการเชิญผู้แทนสหรัฐอเมริกา หรือ องค์การแรงงานระหว่าง ประเทศ (ILO) เข้าร่วมให้เห็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติกีฬามวย ดังกล่าว

ประธาน: ขอบคุณการกีฬาแห่งประเทศไทย โดย หากมีการแก้ไขแล้วเสร็จหรือมีความคืบหน้า อย่างไรขอให้ส่งข้อมูลให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำ รายงานต่อไป

ผู้แทนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน : ในเรื่องของกีฬามวยเด็กคณะกรรมการสิทธิฯ ได้มีรายงาน การตรวจสอบเมื่อ ปีพ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งจากการตรวจสอบได้นำผลการวิจัยของคณะแพทย์ที่โรงพยาบาลรามาริบัติ พุดถึงอาการบาดเจ็บที่เกิดจากการชกมวย ผลของพัฒนาการของเด็กที่ชัดเจนมาก ซึ่งก่อนรายงานฉบับนี้ก็มี ข้อมูลงานวิจัย ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๐ พบว่ามีเด็กนับแสนคนที่ขึ้นชกมวยทุกสัปดาห์โดยเฉพาะเด็กอายุยัง ผู้ซืมก็ยังมี คณะกรรมการสิทธิฯ จึงได้ออกรายงานและข้อเรียกร้อง สืบเนื่องจากขณะนั้นมีกรณีสนามมวย นานารังสิต จัดชกมวยเด็กอายุต่ำกว่า ๑๐ ปี โดยกฎหมายลำดับรองของพรบ.กีฬามวยในขณะนั้น ก็ยังมีความไม่สมบูรณ์ ในหลายประเด็นเกี่ยวกับมวยเด็ก เช่น การชกที่ไม่มีการกำหนดอุปกรณ์แต่อนุญาตให้ชกมวย ได้ซึ่งขัดแย้งในตัวกฎหมายเอง ประเด็นสำคัญอาจจะเป็นเรื่องการขออนุญาตที่ยุ่งยาก สนามมวยจึงเลือกที่จะ จัดชกมวยโดยที่ไม่มีการขออนุญาต สอบถามไปที่เจ้าหน้าที่ที่ดูแลก็จะตอบว่าไม่ทราบว่ามีการจัดชกมวย เป็นต้น ในส่วนของการแก้ไขกฎหมายก็ได้เสนอให้มีการแก้ไขในส่วนของเกมกีฬามวยโดย ได้เชิญผู้แทนกระทรวง การท่องเที่ยวและการกีฬาแห่งประเทศไทย และได้มีผู้แทนกระทรวงแรงงาน มาร่วมหารือว่า มวยเด็ก เป็นการ ใช้แรงงานเด็กหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันคงชัดเจนแล้ว และประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นคือมีการพูดคุยกันว่ามวยเด็ก เป็นแรงงานเด็กหรือไม่ปัจจุบันคงไม่มีประเด็นนี้แล้วเนื่องจากว่าเรายอมรับสหรัฐอเมริกา ได้มีการเรียกร้องในเรื่องนี้ และส่วนหนึ่งคือความตระหนักของคนทำงานด้านสิทธิเด็กได้รับรู้ถึงผลร้ายหรือผลเสียระยะยาวตลอด ชีวิตของเด็กคนหนึ่งที่จะได้รับผลกระทบจากการบาดเจ็บหรือพัฒนาการหรือโอกาสที่จะได้รับการศึกษาจาก การที่สมองถูกบั่นทอน ก็เป็นการตัดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสิทธิฯ ได้มีหนังสือไปถึงหน่วยงาน เจ้าของเรื่องหลายครั้งและได้รับการรายงานความคืบหน้าของข้อมูลเป็นบางครั้ง ก็ขอความร่วมมือประสาน ด้านข้อมูลความคืบหน้าด้วย เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิฯ ก็มีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำรายงานคู่ขนานไป ยังองค์การสหประชาชาติด้วย หากมีประเด็นดังกล่าวเกิดขึ้นและถูกรายงานในรายงานคู่ขนานของประเทศไทย

รัฐบาลก็จำเป็นต้องชี้แจงต่อองค์การสหประชาชาติ จึงขอความร่วมมือ หากมีข้อมูลขอให้ประสาน คณะกรรมการสิทธิฯ ด้วยเพื่อที่จะได้ทำงานร่วมกัน

ผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย: ยินดีทำงานกับทุกภาคส่วน ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทย อยู่ในระหว่างการแก้ไขกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมเรื่องอายุ อุปกรณ์ความปลอดภัยและระยะเวลาการแข่งขันของเด็ก และกฎหมายปัจจุบัน ได้กำหนดจำนวนวันพักร่างกายของนักมวยที่ทำการแข่งขัน แต่ยังมีกรณีฝ่าฝืนพบ.กีฬา มวย การกีฬาฯ ได้มีการดำเนินการทางปกครองกับผู้กระทำความผิด รวมถึงการแก้ไขกฎหมาย การกีฬาฯ มีความยินดีที่จะร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในหลายภาคส่วน และสามารถให้ข้อมูลในส่วนที่เพื่อ เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน

ประธาน: ขอให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ส่งข้อมูลรายงานที่ได้กล่าวถึงให้การ กีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา อีกครั้ง

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน: รับดำเนินการและขอเสริมประเด็นในระหว่างการ แก้ไขกฎหมาย คือ การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และอันตรายที่จะเกิดกับ เด็กให้ผู้ปกครองหรือเด็กได้รับรู้ โดยมีแผนดำเนินการอย่างเป็นทางการและมีการติดตามที่ชัดเจนรวมถึงเรื่อง ช่องทางการร้องทุกข์ร้องเรียน เพราะเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ถูกละเมิด

ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา: ในฐานะผู้กำกับนโยบายเรื่องนี้ การกีฬาแห่งประเทศไทย เข้าใจข้อห่วงใยของทุกภาคส่วน และจะได้รับข้อสังเกตไปดำเนินการเพื่อทำให้ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านความ เป็นเลิศทางกีฬาและสมรรถนะร่างกายของนักมวยในอนาคต.

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด: ที่ผ่านมามีข่าวปรากฏทางสื่อว่าเด็กชกมวยจนเสียชีวิตซึ่งในการ สอบประวัติเด็กมีความชัดเจนว่าการชกซ้ำ ๆ หลายครั้งแต่ละครั้งพ่อ แม่หรือผู้ปกครองหรือคนที่เด็กอยู่ด้วย ก็มีการรับคำตอบแทนจากค่ายมวย ซึ่งคือการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย และเบียดบังเอารายได้ที่เกิด จากการทำงานของเด็ก ซึ่งประเด็นนี้จำเป็นต้องเตรียมหาคำตอบเพราะปรากฏในสื่อมวลชน แล้วเข้าใจว่าเด็ก ที่เสียชีวิตเพราะชกมวยน่าจะมากกว่าหนึ่งราย และสอดคล้องกับรายงานของ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงจิรพร เหล่าธรรมทัศน์ ระบุว่ามีการชกมวยตั้งแต่วัยเด็กนั้น เนื้อสมองของการที่ถูกชกแล้วผละถอยหลังเนื้อสมองก็จะ พาดกับกะโหลกบ่อย ๆ โอกาสที่เสื่อมสูงมากในอนาคต ดังนั้นควรสร้างความเข้าใจในงานวิจัยทางการแพทย์ ด้วย ส่วนแนวโน้มการออกกฎหมายใหม่เข้าใจว่ามีการห้ามการแข่งขันพนัน แต่จะอนุญาตเฉพาะเป็นการ ฝึกฝนเท่านั้น ก็จะใช้เป็นข้อมูลในการชี้แจงได้หรือไม่ แต่ถ้าจะกำกับดูแลเฉพาะเป็นฝึกฝนมวยตั้งแต่เด็ก เพื่อ จะทำให้ไม่บกพร่องในด้านทักษะสมรรถนะความเป็นเลิศด้านกีฬาที่จะไม่แพ้ประเทศอื่น ก็เป็นข้อสังเกตใน การนำไปพิจารณาชี้แจงด้วย

ประธาน : ขอฝากประเด็นสำคัญนี้ให้กับกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬาด้วย เพราะไม่เฉพาะ เด็กที่เสียชีวิตจากการชกมวยตามที่ปรากฏเป็นข่าวเท่านั้น แม้แต่นักมวยผู้ใหญ่ก็ยังเสียชีวิตจากการชกมวยได้

ผู้แทนจากสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ: ขอเสนอทบทวนเกี่ยวกับนิยามของ “แรงงานเด็ก” ตามอนุสัญญาฉบับที่ ๑๘๒ ซึ่งกำหนดนิยามของ “การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด” ในมาตรา ๓ ข้อ (ง) งานซึ่งโดยลักษณะของงาน หรือโดยสภาพแวดล้อมในการทำงานมีแนวโน้มที่จะเป็น อันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัย หรือศีลธรรมของเด็ก” ดังนั้นจาก ซึ่งจากที่มีการคณะกรรมการในการ ประชุมนี้ ได้ให้ความเห็นว่าการแข่งขันกีฬามวยเป็นสิ่งที่อันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของเด็ก

จะต้องพิจารณาว่า การชกมวยเป็นแค่การกีฬาหรือเป็นสิ่งที่การทำงานร่วมอยู่ด้วย หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่าเด็กได้รับค่าตอบแทน/ค่าจ้างจากการชกมวยหรือไม่ และแม้ว่าจะไม่รับค่าตอบแทนจากการชกมวย แต่เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือมีผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการที่เด็กชกมวยก็จะต้องนำมาพิจารณาตามค่านิยมดังกล่าว ส่วนความพยายามดำเนินการให้มีกฎหมาย กฎเกณฑ์ กฎระเบียบเพื่อควบคุมการชกมวยของเด็ก ในทางปฏิบัติหากไม่ได้กฎหมายไปบังคับใช้จริง ๆ ก็ถือว่ายังไม่มีประสิทธิภาพที่จะขจัดการชกมวยเด็กที่เป็นอันตรายเพราะฉะนั้นต้องมีกลไกการติดตามตรวจสอบในแต่ละปี ว่ามีการตรวจสอบกี่ครั้ง พบหรือไม่ ก็จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตอบข้อคำถามของสหรัฐอเมริกาหรือนานาชาติ ซึ่งไม่แน่ใจว่ากระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หรือกระทรวงมหาดไทย มีกลไกการตรวจสอบ เช่นเดียวกับพนักงานตรวจแรงงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือไม่ เพื่อเป็นคำตอบสำหรับนานาชาติ เกี่ยวกับกลไกการตรวจสอบ

ประธาน: ในส่วนของกีฬามวย นั้น ก็มี กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีพรบ. กีฬามวยกำกับอยู่ ส่วนประเด็นคำถามว่าเป็นการจ้างงานหรือการทำงานหรือไม่ ในประเด็นพรบ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังไม่ได้กำหนดในส่วนนี้ เพราะไม่เป็นการจ้างงานระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง แต่ในส่วนกระทรวงแรงงานอยู่ในระหว่างดำเนินการ คือ ร่างพรบ. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ซึ่งจะครอบคลุมงานที่ไม่มีการจ้างระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างก็จะเข้าข่ายของแรงงานนอกระบบ ซึ่งร่างพรบ. ดังกล่าวผ่านการพิจารณาแล้ว และเตรียมเสนอเข้าสู่สภาโดยที่กระทรวงแรงงานก็พยายามผลักดันให้ออกมาภายใน ๑-๒ ปี ซึ่งหากกฎหมายฉบับนี้ออกมาบังคับใช้ กระทรวงแรงงานก็จะเข้าไปเกี่ยวข้อง เพราะถือว่าเป็นแรงงานอิสระ เป็นแรงงานนอกระบบ แต่ขณะนี้การแข่งขันชกมวยแต่ละครั้งก็จะอยู่ภายใต้ พร.บ. กีฬามวย ตามที่ผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย ชี้แจงว่ามีกฎหมายอยู่ แต่ในความเป็นจริงก็มีการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กรมการปกครองท้องถิ่น และตำรวจในพื้นที่เมื่อพบก็จะต้องมีการดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีรายงานว่ามีมวยเด็กเป็นแสนคนเมื่อสิบกว่าปีก็แสดงว่าพฤติกรรมเช่นนี้ปรากฏขึ้นตลอดเวลาและยังคงมีอยู่ทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจงที่ใดที่หนึ่ง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ ในส่วนของกระทรวงแรงงานที่กำลังดำเนินการอีกเรื่องคือกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้นำเรื่องมวยมากำหนดเป็นมาตรฐานอาชีพมวยไทยซึ่งเป็นมาตรฐานแรงงานของประเทศไทย ประกอบกับปัจจุบันนอกจากจะมีแค่มวยไทยก็ยังมี การชกมวยประเภท Kick boxing ซึ่งต้องยอมรับว่า นานาชาติมองสิ่งเหล่านี้เป็นธุรกิจมากกว่าเป็นการกีฬา หลักพื้นฐานของศิลปะการกีฬา จึงถูกบิดเบือนทำให้เกิดเป็นประเด็นของการทารุณ เพราะฉะนั้นก็ฝากการกีฬาแห่งประเทศไทยให้เร่งดำเนินการเรื่องกฎหมาย ส่วนประเด็นที่คณะกรรมการได้ให้ข้อมูลว่าการจะทำให้นักกีฬามีความสมบูรณ์แข็งแรงและสามารถที่จะเป็นระดับโลกได้ นั้นจำเป็นต้องมีการฝึกซ้อมตั้งแต่เด็กก็เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่มวยไทยเป็นกีฬาที่ต้องปะทะกัน มีการกระทบกระเทือนของร่างกายและจากข้อมูลที่ได้มีโอกาสพูดคุยกับครูที่ฝึกสอนมวย การเตรียมความพร้อมของเด็ก คือการเตรียมพร้อมทางร่างกาย ทำให้ร่างกายแข็งแรงตั้งแต่เด็กไม่ใช่การให้ชกมวยตั้งแต่เด็ก จากปัญหาที่เกิดขึ้นเชื่อว่าทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีกฎหมายที่คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้อยู่แล้ว แต่อาจอ่อนแอในการบังคับใช้กฎหมาย หากส่วนราชการมีการเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดลง

ผู้แทนสภาองค์กรลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย: ประเด็นการชกมวยนั้นต้องขออนุญาต ก็ขอให้หน่วยงานมีการดำเนินการตรวจสอบอย่างเคร่งครัด

ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย: ที่ประชุมจะมีมติที่ประชุมหรือมีหนังสือแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือแจ้งเวียน ให้ฝ่ายปกครองของจังหวัดแต่ละจังหวัดกวดขันการไม่ให้มีการชกมวยที่มีอายุต่ำกว่ากฎหมายที่กำหนดทั้งในงานเทศกาล งานประเพณี งานวัด งานบุญต่าง ๆ กระทรวงมหาดไทยยินดีจะดำเนินการ ในขณะเดียวกันก็ขอให้แจ้งไปยังกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬาได้ดำเนินการแจ้งเวียนเพื่อนำมาตรการดังกล่าวด้วยเช่นกันเพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ผู้แทนสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย: ประเด็นการชกมวยต้องขออนุญาตหรือไม่ หากต้องขออนุญาตก็ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปตรวจสอบ

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ในส่วนของกลไกการติดตามตรวจสอบ จำเป็นต้องมีการการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับไม่มีการแบ่งแยก ซึ่งภาคประชาสังคม ดูผลงานเข้าถึงพื้นที่ และปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารมีความก้าวหน้า ภาคประชาคม ก็จะสามารถช่วยการทำงานของภาครัฐได้เป็นอย่างดี

ประธาน : ขอเป็นมติที่ประชุม ให้กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือแจ้งเวียนกำชับ เข้มงวด กวดขัน การขออนุญาตการติดตามการบังคับใช้กฎหมาย และจะมีการประชาสัมพันธ์ว่าในที่ประชุมครั้งนี้มีคณะกรรมการ มีความเห็นดังกล่าวและบันทึกไว้เป็นข้อมูลในการจัดทำรายงาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคณะกรรมการชุดนี้ มีบทบาทเข้มงวดจริงจังในการดำเนินการ อย่างไรก็ตามก็ต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกฝ่าย

ผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย: ยินดีร่วมกันทำงานกับทุกภาคส่วน ในส่วนการขออนุญาต จัดการแข่งขันกีฬามวย ตามพรบ.กีฬามวย กำหนดให้สำนักงานมวย หรือการกีฬาจังหวัดนั้นเป็นผู้อนุญาตเป็น ครั้งๆ ไป พร้อมกำหนดรายละเอียดการขออนุญาตเช่น อุปกรณ์การแข่งขัน ซึ่งจะได้ทำงานร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย

ประธาน:ขอบคุณทุกหน่วยงานที่แสดงถึงความตั้งใจในการทำงานร่วมกัน

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบและมีมติขอความร่วมมือ ดังนี้

๑.กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา โดยการกีฬาแห่งประเทศไทย ประสานความร่วมมือกับผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน สหรัฐอเมริกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมรับทราบและให้ความเห็นต่อการปรับปรุง กฎ กติกา มาตรฐานการแข่งขันกีฬามวยเด็ก

๒.ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ส่งรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงาน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อการกีฬาแห่งประเทศไทยทราบและใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและปรับปรุง ระเบียบ

๓. การกีฬาแห่งประเทศไทย ประสานแจ้งข้อมูลความคืบหน้าการแก้ไขปรับปรุง กฎ กติกา มาตรฐานการแข่งขันกีฬามวยเด็กให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนทราบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำรายงานและบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน

๔. กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือแจ้งเวียนกำชับ เข้มงวด กวดขันการขออนุญาต การติดตาม การบังคับใช้กฎหมาย และกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา โดยการกีฬาแห่งประเทศไทย จะได้มีการ ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

(ร่าง) รายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประธาน : มอบฝ่ายเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการ : กระทรวงแรงงานในฐานะเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้ายมีหน้าที่ในการจัดทำ “รายงานสถานการณ์แรงงานการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย” เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งของคณะกรรมการระดับชาติฯ ข้อ ๖ “นำเสนอสถานการณ์และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปีหรือเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วน” รายงานสถานการณ์เพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็ก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ -๒๕๖๗ เป็นการรวบรวม ผลการดำเนินงานเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย จากหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕) ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำ (ร่าง) รายงานสถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และได้นำเสนอในที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติเพื่อขจัดการใช้แรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้าย เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนฯ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูล และฝ่ายเลขานุฯ ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนฯ แจ้งเรียบร้อยแล้ว จึงขอให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) รายงานฉบับนี้ ซึ่งประกอบด้วย ๔ ส่วน ดังนี้

บทนำ

ส่วนที่ ๑. สถานการณ์แรงงานเด็กทั่วโลก

๑.๑ รายงานประมาณการและแนวโน้มการใช้แรงงานเด็กทั่วโลก ปี ๒๕๖๓

(ค.ศ. ๒๐๒๐)

๑.๒ การประชุมระดับโลกครั้งที่ ๕ เกี่ยวกับการขจัดการใช้แรงงานเด็ก ปี ๒๕๖๕

(ค.ศ. ๒๐๒๒)

ส่วนที่ ๒. สถานการณ์แรงงานเด็กในประเทศไทย

๒.๑ การสำรวจการทำงานของเด็กในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑

๒.๒ สถานการณ์เด็กทำงานในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๓ สถานการณ์การใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ประเทศไทย

๒.๔ การดำเนินการและการขับเคลื่อนเชิงนโยบายขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่

เลวร้าย

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการขจัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๔. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ประธาน: ให้ข้อคิดเห็นว่าในส่วนที่ ๒ รายงานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานซึ่งเป็นภาพรวมของประเทศให้หมายเหตุว่า ข้อมูลทั้งหมดเป็นข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานดำเนินการในปีที่ผ่านมาซึ่งเป็นภาพรวมของประเทศแต่ไม่ได้เป็นเป้าหมายของกลุ่มที่บังคับใช้แรงงานเด็กและสิ่งที่เป็นเป้าหมาย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหาของการใช้แรงงานเด็ก แล้วอย่างไร ไม่ใช่เป็นเพียง

ผู้กระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งหากยังไม่มีข้อมูล สหรัฐฯ ก็คงไม่ได้มองว่าการจัดอบรมเป็นเรื่องที่มีประโยชน์บรมไปแล้วบุคลากรที่ผ่านการอบรมต้องไปดำเนินการที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนป้องกันและแก้ไขได้บ้างหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด: มีความเห็นว่าประเด็นที่สหรัฐอเมริกา ให้ความสำคัญของผลการดำเนินงาน ก็ควรมีข้อมูลสถิติ ผลคำพิพากษาคดีซึ่งตรวจสอบได้ และคดีที่อยู่ในองค์ประกอบของการกระทำ ความผิดตามเกณฑ์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ที่ถือเป็นการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่ เลวร้าย ซึ่งคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีการแยกออกมาให้ชัดเจนโดดเด่น แต่จะรวมอยู่ในกลุ่มคดีค้ามนุษย์ โดยไม่มี การคัดแยกออกมาว่าเป็นคดีที่ศาลวินิจฉัยในองค์ประกอบที่เป็นความผิดฐานการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่ เลวร้าย เช่น การใช้ให้เด็กเดินยาเสพติด ใช้เด็กผลิตสื่อลามกหรือว่าใช้ทำงานอันตราย เป็นต้น จึงไม่สามารถ นำเสนอสถิติผลการบังคับใช้กฎหมายในการนำเสนอชี้แจงได้ และประเด็นของสหรัฐฯ ที่มีข้อสังเกตว่า ประเทศไทยควรมีการตรากฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการฝึกฝนหรือนำเด็กมาเป็นกองกำลังที่ติดอาวุธ ขอเสนอว่า ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาพ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดฐานความผิดฐาน ก่อการร้าย มาตรา ๑๓๕/๑ ถึง ๑๓๕/๔ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้มีการกระทำที่เป็นการทำร้ายหรือใช้กำลัง อันตราย หรือการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มองค์กรที่สหประชาชาติประกาศว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย โดยมีการ แก้ไขกฎหมายตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้บังคับทั่วไป ซึ่งอาจจะนำมาเทียบเคียงใช้เป็นคำตอบชี้แจงเกี่ยวกับ กองกำลังติดอาวุธไว้รัฐ ว่าประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามข้อสังเกตนี้อยู่แล้ว

ประธาน: ขอให้ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ส่งข้อมูลกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ฝ่ายเลขา เพื่อบันทึก ประเทศไทยมีกฎหมายอะไรบ้าง เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับใช้อยู่และเที่ยงเคียงในเรื่องนี้

ผู้แทนสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ: ขอสนับสนุนผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เกี่ยวกับเรื่องจัดสถิติข้อมูลที่ควรเป็นหมวดหมู่โดยเฉพาะ ป็น้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) มี ข้อคำถามและให้กระทรวงแรงงานจัดทำรายงานอนุวัติอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับแรงงานบังคับ และแรงงานเด็ก ในรูปแบบที่เลวร้ายที่สุด ซึ่งพบว่ายังไม่มีแยกประเภทคดีที่เป็นเด็ก ในแรงงานบังคับ คดีค้ามนุษย์ การ ใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ซึ่งทำให้ไม่สามารถจัดทำคำตอบที่สมบูรณ์ได้

ฝ่ายเลขา: ขอชี้แจงประเด็นที่ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดเสนอประเด็นกฎหมายการก่อการร้าย การข่มขู่ การทำรายงานในประเด็นนี้ ได้ชี้แจงให้สหรัฐอเมริกาทราบแล้วว่ามีความหมายที่เทียบเคียงและล่าสุด ที่มีผู้แทนสหรัฐอเมริกาได้มาเยือนและร่วมหารือกันก็ได้รับทราบประเด็นนี้แล้ว แต่กฎหมายที่นำเสนอไปยังไม่มี บทบัญญัติเฉพาะกรณีที่มีเด็กเข้าไปร่วมโดยตรง สหรัฐฯ จึงอยากให้มีบทบัญญัติเฉพาะในกฎหมาย

ประธาน: ฝ่ายเลขา บันทึกไว้ว่ามีความหมายบังคับใช้อยู่ แต่ประเด็นเพิ่มเติมของสหรัฐอเมริกา ก็ ต้องพิจารณาว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของกฎหมาย

ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด: ความผูกพันตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องประเด็นนี้ ไม่เป็น เพียงสหรัฐอเมริกาตั้งข้อสังเกตเท่านั้น ประเทศไทยรับพิธีสารเลือกรับว่าด้วยความเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งที่มี การใช้กำลังอาวุธ เป็นพิธีสารเลือกรับแนบท้ายอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นข้อผูกพันตามตราสารมานาน แล้ว โดยมีรายงานประเทศ (Country Report) ในประเด็น Arm Conflict ซึ่งเป็นแนวตอบองค์การสหประชาชาติ มาหลายปี ทั้งนี้สืบเนื่องจากที่ผ่านมามีกองกำลัง กระเหรี่ยง KU มีเด็กเป็นหัวหน้ากลุ่มรวบรวมกำลัง พรรคพวกข้ามแดนมาใช้อำนาจอไทย และกลับไปสู้รบกับประเทศต้นทาง กระเหรี่ยง พม่า ประเทศไทยจึง ถูกตีตราหยาบคายเป็นประเด็นจับตามอง ซึ่งควรนำแนวคำตอบในรายงานประเทศ Country Report Arm Conflict CRC เป็นแนวทาง

ประธาน: มอบฝ่ายเลขานุการประสานงานขอข้อมูลกับผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ: ขอเสริมผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดกล่าวคือ ตามประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ตามมาตรา ๑๓๕/๑ ถึง ๑๓๕/๔ บัญญัติว่า “ผู้ใด” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของมาตรา ๑๓๕/๑ เกี่ยวกับการก่อการร้าย ซึ่งบัญญัติถึงกรณีผู้ใดจะก่อการร้าย และ (๒) สะสมกำลังพลหรืออาวุธ จัดหาหรือรวบรวมทรัพย์สิน ให้หรือรับการฝึกการก่อการร้าย ตระเตรียมการอื่นใด หรือสมคบกัน เพื่อก่อการร้าย หรือกระทำความผิดใดๆ อันเป็นส่วนของแผนการเพื่อก่อการร้าย หรือยุยงประชาชนให้เข้ามามีส่วนในการก่อการร้าย หรือรู้ว่ามีผู้จะก่อการร้ายแล้วกระทำการใด อันเป็นการช่วยปกปิดไว้ นั้น คำว่า “ผู้ใด” นั้น หมายความว่าถึง ประชาชนทั่วไปที่ไม่จำกัดอายุ แต่ถ้าเป็นเด็ก ก็จะมีวิธีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ประเทศไทย มีกฎหมายที่ครอบคลุม แต่ไม่เกี่ยวข้องกับคนต่างชาติที่เข้ามา จึงเห็นว่าสามารถใช้ประมวลกฎหมายอาญาในความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย มาใช้ในกรณีนี้ได้

ประธาน: มอบฝ่ายเลขาฯ จัดทำแนวตอบชี้แจงตามความเห็นของคณะกรรมการ ทั้งนี้สิ่งที่ปรากฏเป็นข่าวเหตุการณ์ไม่ใช่คนไทย ซึ่งก็จะไม่ใช่ประเด็นที่ต้องแก้ไข และเรื่องเด็กก็มีกฎหมายหลายฉบับหน่วยงานใดเป็นหลักในการติดตามการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับเด็ก

ผู้แทนมูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก: เห็นด้วยกับผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดในประเด็นควรมีสถิติผลการดำเนินงาน คำพิพากษาคดีที่เกี่ยวข้องเด็ก ตัวอย่างเช่น กรณีเด็กคนไทยถูกกระทำความรุนแรงจากนายชาย เด็กไม่ได้เรียนหนังสือ ใช้ทำงานห่อกระดาษทั้งวันทั้งคืน และอยากทราบว่ามีการดำเนินคดีผลการตัดสินเป็นอย่างไร เพราะเป็นเรื่องที่กระทบหลายเรื่อง ซึ่งเข้าใจว่ามีกรณีเด็กอีกมากมาย ที่ไม่ได้เป็นข่าวปรากฏจึงเห็นด้วยว่าหน่วยงานควรมีการติดตามข้อมูลผลการดำเนินการ

ประธาน: ในกรณีการติดตามและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคดีเด็กต้องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ กรมกิจการเด็กและเยาวชน จะสามารถดำเนินการรวบรวมข้อมูลและติดตามผล รวบรวมสถิติการดำเนินคดี และรายงานความก้าวหน้าติดตาม รายงานผลการดำเนินคดีได้อย่างไร ซึ่งจะแสดงถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างไรจริงจัง และติดตามอย่างต่อเนื่อง ขอความร่วมมือจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการติดตามรวบรวมข้อมูล และรายงานผลความก้าวหน้าในแต่ละคดี

ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์: ในส่วนของผมมีการดำเนินงานในลักษณะได้รับการส่งต่อส่งเคราะห์และการคุ้มครองสวัสดิภาพ ส่วนกรณีที่เป็นคดี และได้รับการประสานแจ้งจากตำรวจก็สามารถรวบรวมสถิติได้เป็นกรณี แต่หากไม่ได้รับแจ้งก็จะเป็นการดำเนินการโดยทั่วไป

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน: รายงานหน้า ๕๘ ข้อ ๒.๔.๒ ควรปรับชื่อหัวข้อที่เป็นข้อเสนอรายงานคณะกรรมการวุฒิสภา เกี่ยวกับกรณีมวดยเด็กนั้น ให้เป็นชื่อหัวข้อกลาง เพราะไม่เป็นข้อมูลปัจจุบัน ควรเป็นข้อมูลการดำเนินงานของการกีฬาแห่งประเทศไทยที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ ซึ่ง เป็นข้อมูลที่อยู่ในช่วงของรายงาน

ประธาน: หากการกีฬาแห่งประเทศไทย เห็นว่าข้อมูลในรายงานคณะกรรมการวุฒิสภา เกี่ยวกับกรณีมวดยเด็กนั้นไม่เป็นปัจจุบัน ก็ขอให้การกีฬาแห่งประเทศไทย จัดทำข้อมูลที่เป็นปัจจุบันที่อยู่ในระหว่างการแก้ไข ปรับปรุงระเบียบกติกา และความคืบหน้าเป็นอย่างไร และคาดว่าจะกฎหมายจะมีผลบังคับใช้ในระยะเวลาใด ในส่วนของ (ร่าง) รายงานสถานการณ์ หากหน่วยงานใดต้องการจะปรับแก้ข้อมูลหรือมีการปรับปรุงข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันขอให้ประสานกับฝ่ายเลขาฯ

มติที่ประชุม:

๑. รับทราบและดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุม

๒. เห็นชอบ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และเพิ่มเติมข้อมูลประเด็นต่างๆ ตามที่ประชุม เสนอแนะ และหากหน่วยงานใดมีข้อมูลเพิ่มเติมให้ส่งข้อมูลให้ฝ่ายเลขาฯ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

ผู้แทนสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ : แจ้งเพื่อทราบเกี่ยวกับกรณีที่มีการนำเสนอปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการใช้แรงงานเด็ก ซึ่งปัจจุบันร่างอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข โดยคณะทำงานเพื่อพัฒนาร่างปฏิญญาอาเซียนฯ และจะแจ้งเวียนให้กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความเห็น โดยคาดว่าจะเห็นชอบร่างเอกสารสุดท้ายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ก่อนจะเสนอเป็นเอกสารผลลัพธ์สำหรับการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๔๔ ในปี ๒๕๖๗ ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

(นางสาววิษฐา ขาวอ่อน)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
ผู้จดยางงานการประชุม

(นางนนทิกา ปังแก้ว)
นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม